

The "Very Pernicious and Detestable" Doctrine of Inclusivism

By Robert L. Raymond

کیوں بے اسیں بٹھے وچ ٹردے تے آں پُربٹھے دے طور تے لُردے نہیں۔ ایس لئی کہ ساڈی لڑائی دے ہتھیار جسمانی نیں۔ بلکہ رُب ولوں قادر آں کہ قلعیاں نوں ڈھادیئے اسیں تصور اں نوں ڈھادیندے آں۔ بلکہ اک چنگیائی نوں جیزی رُب دی پچھان دے خلاف کھلوندی اے۔ تے اسیں ہر اک دھن نوں قید کر کے مسیح دے تابع کر دیندے آں۔ اسیں تیار آں کہ جدوں تہاڈی فرمانبرداری پوری ہووے تے اسیں ہر طرف دی نافرمانی دا بدلہ لئیے۔

نمبر 3- حق تصنیف 20003 جان ڈبلیو رونی پوسٹ آفس بکس نمبر 68 یونیکوئی

ٹینیسی 37692۔ جنوری فروری 1983

ای میل: tjtrinityfound@oal.com

ویب سائٹ: www.trinityfoundation.com

ٹیلی فون: 4237430199۔ فیکس۔ 4237432005

بوہت زیادہ نقصان والی تے نفرت دے لائق شمولیت دا عقیدہ

رابرٹ ایل ریمنڈ

بندہ جیڑا مسیحی مذہب تے ایمان نہیں رکھدا کسے ہو ررائیں مکتی نہیں پاسکدا۔ بے شک و فطرت دے مطابق کئی ای گی حیاتی کیوں نہ گز ار رہیا ہووے۔ لہذا متعلقہ مذہب دے قوانین تے عمل کر دا ہووے تے اوہ دے تے یقین رکھدے ہون تے کہندے ہون کہ شاید اوہ مکتی پاسکے گے پُربوہت زیادہ قابل اعتماد اے۔ (ویسٹ منسٹر ایمان کا اعتراف نمبر 10.4)

ماضی قریب وچ جنہیں ہو گیا اے، جدوں اک سبھی کہ بشارتی انجیلی عقیدے دے رہنما ایس گل تے متفق سن کہ اپنی ابدی منزل دے بارے غیر بشارتی انسانیت دے لوکاں دا اکٹھے ہو جانا تے اوہناں ساریاں دامتشر کہ خیال ایہہ سی کہ اوہ لوگ جیڑے موجود نیں سن یاں یسوع تے ذاتی ایمان نہیں رکھدے سارے جہنمی نہیں تے مارے جاہن گے۔ تے اوہ لیکل لوکاں لئی ایہہ گل اوہناں دے ایمان د امرکزی نقطہ سی۔ تے گمشدہ یاں فنا ہون والی دنیا دے بارے ایس فرقے دے رہنماواں کو لوں انج دی گل بات سننا نام جی گل سی۔ تے ایہدے وچ کوئی غیر معمولی عنصر نہیں سی۔ اج ایس خیال نوں امتیازی عقیدہ کہندے نیں، ایہہ ایس لئی وی اے کہ کیوں بے ایمان لوکاں تیکر مکتی نوں پھیل دیندی اے جیڑے یسوع مسیح اُتے اپنے پورے ہوش نال ایمان رکھدے نیں۔

پُرباں فرقے دے رہنماواں دے ودھدے ہوئے ترجماناں دے مطابق انج دا ایمان لیاؤنا بائبل دے مطابق مکتی والا تے دفاع کرن والا نہیں اے یاں فیر ایہہ کہ بائبل مقدس دو بے مذہباں دے لوکاں دے بارے صاف نہیں دسدی کہ اوہناں دا ابدی انجام تے حالت کیہ ہووے گی۔ اوہ ایہدے مطابق تجویز نوں نظریہ شمولیت یاں اپنے احاطے وچ لیاؤن والے نظریے تے غور کر دے نیں۔ انج دی تعلیم جیہدے مطابق رُب دارحم ایہناں وسیع اے، ایہہ عقیدہ بوہت سارے لوک جیڑے مسیحی نہیں اپنے احاطے وچ لیا سکدی اے، جیڑا اک ناگنیر عقیدے دے طور تے سامنے آیا اے۔ جیکر سارے لوک ایہدے وچ شامل نہیں ہو سکدے۔ جیویں کہ اسیں ایہدے بارے وچ بوہت پڑھیا اے کہ ستارہویں صدی وچ ویسٹ منسٹر ایمان دے اعتراف وچ ایس ایمان نوں نفرت دے لائق تے بوہت زیادہ ضرر پچاؤن والا نظریہ دے طور تے پیش کیتا اے۔ اک انج دی سوچ یاں نظریہ جیہدے تحت اعتراف نوں فعل "نہیں" دے نال بوہتا نہیں ورتیا جاند اے۔ ایہدے توں پہلاں کہ اسیں بشارت وچ تنزلی نوں ویکھنے میں ایس تعلیم دے بارے رومن کیتھولک چرچ

تے الہیاتی آزادپن نظریات نوں بیان کرنا چاہواں گا۔

الہیاتی آزادپن دا عقیدہ برائے کثیرالانذہب

کثیرالانذہب دا الہیاتی آزادپن دے نظریے نوں جان بک بوہت چنگے طریقے نال بیان کردا اے۔ چیزے پہلاں کثیر اطراف یاں کسیرخ والی سمت گفتگو قریباً رسمی جی اخلاقی تقریر دی طراں بیان کردا اے۔ کہ خداوند یسوع مسیح چیزہ اصراف انسان سی اوہنوں کیوں خدا نمیا جاسکدا اے۔ ایہہ قدرتی تے عقلی سی کہ یسوع مسیح جیدے رائیں لوکاں نے رُب دے نال نوں تے بہتر حیاتی دامنہ چکھیا۔ اوہنوں رُب دلپتر آکھیا جانے لگاتے میں ایہہ دے وچ ضرور مضبوطی ویکھد ہاں کہ یسوع حقیقی دے بجائے استعاری تے مافوق الفطرت رُب دلپتر بن گیا۔

جان بک تہد ایہہ دلیل دیندا اے کہ مسیحی کلیسیا دا ارتقاء شدہ یعنی یسوع چیزہ ادوجیاں دی نسبت رُب وی تے انسان دونوں اے رُب دا کلمہ متحد تے انسانیت دا اکلا بچاؤن والا اے۔

انج دی تعلیم نال تھوڑا جیہا مثبت طریقے نال نقصان پہنچدا اے، جدوں تیکر مسیحیت اک خود مختار مذہب سی جیدادو جے انساناں نال جزوی رابطی سپر انسانی تے مسیحی مذہب وچ اختلاف دے نال تے یورپ دا دنیا نوں اپنی کالونی یاں نوآبادیاتی نظام دے تحت ہمیش توں روز بروز دھدا ہونیا پھیلاؤ ساری دھرتی تے مسیحی شاگردیت یاں رسالت دی لفظی تے اصلاحی سمجھوتے تے تشریح دی وجہوں اک انج دی اقلیت چیزہ ی صرف مسیحی مذہب دے دائرے وچ موجود سی تے جنھے اکثریت تے جوڈ نیا وچ مسیحیت دے دائرے وچون باہر اے اُتے بوہت زیادہ اثر و رسوخ استعمال کیتا۔ جے واقعی یسوع خدا دا کلمہ متحد اے تے واقعی ای ایس گل نال بوہت سارے لوک بچ سکدے نیں۔ تے صرف اوہدی پیروی کر کے انسان مکتی پاسکدے نیں، تے فیہر مکتی صرف مسیحی ایمان ہی دے رائیں اے۔ ایہہ نتیجہ ایہہ نکلد اے کہ انسانیت لئی کئی وڈھی تعداد خطرے وچ اے چیزہ ی مرسکدی اے کیوں جے ہلے تیکر بچائی نہیں گئی۔ کیہ انج دی سوچ رکھنا بوہت زیادہ خام خیالی نہیں، جیدے وچ خدا نوں صرف قدیم مضرب دے قبائلی رُب دے طور تے پیش کیتا گیا اے۔

John Hick (editor), *The Myth of God Incarnate* (Philadelphia, 1977), ix. *My Jesus, Divine Messiah* (Scotland, 2003),

demonstrates the shallowness of such an explanation.

ایہہ صاف لگدا اے کہ آج سانوں اک ناگنیر روحانی تے مذہبی سفنہ دکھن تے اوہنوں حاصل کرن لئی بلایا گیا اے چیزہ رُب دے ساہنے انسانیت دی بہتری نوں بخوبی جان دی اے۔ سانوں رُب دی برابرت نوں صرف مسیحیاں دے نال ای نہیں بلکہ ساریاں دے نال وندا چاہیدا اے۔ جے اسیں اپنی قیمتی زبان نال نوٹ کرینے کہ جدوں اسیں آکھدے ہاں کہ رُب انسان دے دل اپنے گم کردا اے یعنی کلمہ متحد، تے فیہر سانوں ایہہ وی آکھنا چاہیدا اے کہ سارے مذہباں وچ مکتی کلمہ ای دی شکل تے ناں نیں پر جو اسیں نہیں کہہ سکدے اوہ ایہہ اے کہ یسوع ناصر دے رائیں سارے مکتی پاندے نیں۔ یسوع دی حیاتی اک خاص سے تے مدت دے لئی سی جدوں کلمہ نے ایس سنسار وچ گم کیتا۔ بن سانوں یسوع نوں دو جے مذہباں دے مقابلے وچ اپنی پہچان دے لئی مکتی داسب توں چنگے ذریعے دے طور تے پیش کردے نیں۔ سانوں یسوع نوں صدیاں پرانے مذہبی تشریح دے دائرہ کار وچ نہیں رکھنا اے۔ مسیحیاں نوں چاہیدا اے کہ دو جے مذہباں ول برادشت دی خاصیت نوں خودوی و دھان۔ جید معنی اے کہ اوہناں نے بوہت سرگرمی نال اوہناں قانوناں نوں قبول کرنا ہووے گا جیدے بارے کوئی بندہ کسے وی مذہب دے خیالاں نوں من لوے، ایہہ دے اُتے عمل کر سکے تے لیہوں پھیلا سکے سپر ایس گل دا خیال رکھے کہ اوہ شہری، مذہبی انتہا پسندی و رگے نظریاں توں بچ سکے۔

چیزے دو جے لوکاں تے جسمانی ایذا ناند کردے نیں، مسیحیاں نوں چاہیدا اے کہ اوہ اندرانج دی سماجی خصوصیت پیدا کرن تے دو جیاں وچ وی ایس خصوصیت نوں جگاؤن۔ کہ دو جے مذہباں وچ وی مسیحیت لئی برداشت پیدا ہووے سپر جدوں گل عقلی رواداری دی آؤندی اے یعنی غیر مسیحی مذہباں دیاں ساریاں گلاں نوں بچ من لینا تے ذہن نوں ایہناں وسیع کر لینا تے فیہر ایہہ نیکی دا رستہ نہیں بلکہ کمزور دماغ والے لوکاں دی برائی اے، چیزے خود یسوع

مسیح دی شخصیت دے بارے سوال پیدا کر دالے۔

(رومیوں 8:5)، (طیٹس 2:13)، (عبرانیوں 8:1)، (پطرس 1:1)، (یوحنا 1:1، 20:28) انسانیت داکتی داتا جیویں کہ بائبل سانوں سکھاؤندی اے کہ اوہ یسوع اے جیڑی مسیح وچ سفر کردی اے تے اوہنوں ضرورتا کید کرنی چاہیدی اے اور اقرار کرنا چاہیدا اے کہ یسوع عمدہ تے انوکھے طریقے نال رُب اے۔

تاریخی لحاظ نال: ایہدا انوکھا عمدہ پن کجھ انج اے، اوہدی مقدس پیدائش۔ بے گناہ حیاتی، قربانی والی موت، اوہداجی اٹھنا تے اوہدا اسمان تے جانا۔ موجودہ سے وچ پتہ دے دہنے ہتھ بہنا تے آخرت وچ ساریاں لمی اک انصاف کرن والے دے طور تے مڑ کے آؤنا۔

اہیاتی لحاظ نال: اوس (یسوع) دی عظمت، اوہدی خدائی، بکلمہ مجتہد، پاپاں دا کفارہ تے اوہدے اسمان تے جان دے کئی پہلو وچ وچ پائی جاندی اے۔ ایس لمی کلیسیا نوں چاہیدا اے کہ یسوع نوں رُب تیکر پچاؤن دا اکلا پچاؤن والے راہ دے طور تے پیش کر دالے تے اوہدی تبلیغ کرے جیویں کہ اوہنے کلام وچ فرمایا اے۔ یوحنا 6:14

”تے بندیاں وچ پچاؤن والا ناں اوہدا ای اے“

تے جدوں پطرس نے آکھیا اعمال 12:4

”تے رُب تے بندیاں وچ درمیانی صرف اوہ یسوع ای اے“

John Stott, The Authentic Christ (Basingstoke, 1985), 70.

رومن کیتھولک کلیسیا دا نظریہ شمولیت:

روم دی کلیسیا نے نظریہ شمولیت دی بوجت عرصے توں حمایت کیتی اے۔ (کارل راہنر 1904-1984) اک رومن کیتھولک مفکر ایس نظریے دا حامی اے جنھے "گننام مسیحی" دی اصطلاح ایجاد کیتی جیدا مقصد سی کہ انج دا غیر مسیحی بندہ جیڑا ایمان، آس تے محبت یسوع دے فضل نال مکتی پاند اے۔ تے یسوع اوہدے غیر مسیحی مذہب جیڑا کنا ای غیر یقینی تے نامکمل اے اوہدے تے نازل کر دالے۔ اہیاتی کھوج وچ مندرجہ ذیل لکھدا اے۔

"غیر مسیحی مذہب دے لوکاں نوں اک غیر متفقہ طور تے نہیں لیندی بلکہ اک مسیحی بندے دی طراں سمجھدی اے جنوں پہلاں ای گننام مسیحی سمجھنا چاہیدا اے اتے انجیل دا بیان کسے وی آدمی جیڑا خدا تے یسوع توں دور ہووے اک ای پل وچ مسیحی بنا لیندی اے۔ بلکہ اک گننام مسیحی دے دو جے تے لے آوندی اے۔ جیویں ہون اک مسیحی عقیدے دے گہرائی فضل نال بھری اے۔ اتے مقاصد دی روشنی تے ایمان دا پتہ چلد اے۔ جنوں کلیسیا دی سماجی شکل دا حصہ بن جانا اے۔ اگر راہنر ٹھیک اے تے فیروز نیا انج دے ہزاراں انجیل نال منور لوکاں نوں ویکھے گی جیڑا اپنے مذہب توں نکل رہنیں اتے انجیل تے ایمان لے آوندے نیں کیوں جے موجودہ ذرائع ابلاغ تے انجیل پھیلانی جاندی اے پر کیہ واقعی ای انج ہو رہنیا اے، ایہدا کوئی ثبوت نیں۔

پر یوحنا دے مطابق ایہدے توں پہلاں کے لوک پہلے ای توں نجات یا فتیاں بچے ہوئے ہون اتے جیڑوں انجیل اوہناں دے لوک آوندی اے تے غیر مسیحی لوکاں دے بارے وچ سانوں پتہ چلد اے کہ اوہناں نوں تے در کر دتا گیا اے (یوحنا 13:18) فیئر کیٹی کزم دے پیرا گراف 836 وچ رومن کلیسیا دا اعلان کردی اے کہ کیتھولک مسیحیاں نوں جیڑے انگ انگ طریقاں نال چہچ نال تعلق رکھدے نیں اتے دوسریاں نوں جیڑے یسوع مسیح تے ایمان تے ایمان لیندے نیں تے ساری انسانیت نوں جیڑے خدا دے فضل نال نجات دے لمی بلاندی اے (زور جاری اے) انج دے اعلان نال رومن کلیسیا دی تباہی ہوئی اتے نا قابل تلافی تے نا قابل علاج نقصان ہویا۔ اتے آن والیاں ولیاں دے لمی کیتھولک پن نوں نقصان ہو گیا۔ کیوں جے پہلاں ای توں سارے لوکاں نوں آخر کر اپنی جماعت وچ شامل کر لیندے نیں۔ رومن نے اپنا دائرہ کار ودھا کے اتے اپنے اندر نظریات دی تقسیم در

در تقسیم دے بعد خود لفظ کلیسیاء دی تعریف وچ وی ہیر پھیر کردات اے نہ صرف اوہ (کیٹی کزم) آکھدی اے کلیسیاء وچ شامل نیں جیڑے نظر آن والے ڈھانچے تے اتے نظام دے تحت تے جتاں تے روم پوپ تے بشپ حکومت کردے نیں۔ بلکہ انج دے لوک وی شامل نیں جیڑے یسوع تے ایمان لیا کے پتسمہ پاندے نیں۔

خواہ انج دے لوک جیڑے کیتھو مک چرچ دے نال اک یقینی خواہ کنا ای ناکمل اتحاد وچ شامل ہون بر آگراف 838 کیٹی کزم کزم دی کتاب وچ لکھیا اے "سارے پتسمہ یافتہ جتاں وچ ساری دنیا نوں روٹھے ہوئے بھائی برادی جیدے وچ یونانی مسیحی، روس دے آرٹھوڈکس کلیسیاء تے پروٹیسٹنٹ چرچ (انگلیکن) تے اصلاح شدہ فرقے دے پتسمی یافتہ لوک شامل نیں) اتے اک اکر نے کہ پتسمہ یافتہ مومنین جیڑے مسیحیت کے دائرے وچ نیں کیتھو مک چرچ دے نال اتحاد وچ نیں۔

ایہدے وچ کوئی حرج نیں کہ انج دے افراد جیڑے کیتھو مک چرچ دی تعلیمات جیڑی کہ گھٹ یاں بوہتی تعداد وچ نیں نیں مان دے اتے ایہدے وچ کوئی حرج نیں کہ ایہدے نامی گرامی یاں برائے نام مسیحی چرچ وچ جان یاں نہ جان۔ اتے ریاست دے برائے نام مسیحی ہون۔ گر جا گھر وچ چندہ دین یاں نہ دین کلیسیاء دے تندرست ہون دے لئی اک لمحہ وی دکانہ کرن، انج دے لوک نجات پان دے لئی رومن کیتھو مک کلیسیاء دے ممبران ہون خدا دی اُمت وچ شامل نیں اتے بہشت وچ جان گے۔

Karl Rahner, Theological Investigations (New York, 1966), I:131-32.

کیٹی کزم آکھدی اے کہ ایتھوں تیکر کہ اوہ لوک وی جہناں نے انجیل نیں سنی اوہ کئی طرحاں نال خدا دی اُمت دا حصہ نیں کیوں جے یہودیاں دے ایمان دے مطابق انج دے لوکاں نے ساریاں توں پہلاں کلام سُنیا۔ اتے بوہت سارے غیر مسیحی مذاہباں دی طرحاں یہودی ایمان پہلاں ای پرانے عہدے نامے وچ کد دے اظہار اتے الہام دی گل کردا اے کیوں جے یہودیاں نوں ایہہ اعزاز حاصل اے جیڑا (رومیوں 9:45) وچ بیان کیتا گیا اے (کیوں جے مسیحیاں دے نال نال اوہ وی مسیحی دے آن دا انتظار کردے نیں کیٹی کزم پیر آگراف نمبر 839) خدا دی اُمت یہودیاں دی جماعت توں وی ودھ جاندی اے پیر آگراف 840 اتے اوہناں توں اگے چلی گئی اے۔ ایہدے وچ کوئی حرج نیں کہ یہودی لوک یسوع سابقا کلی خدا ہونا تے تثلیث دے عہد توں انکار کردے نیں ایہدے وچ کوئی فرق نیں کہ اوہناں وچوں بوہت سارے لوکاں نے خدا نوں رد کر دتا۔ اوس مسیح نوں جیرا اوہناں دے کول آیا سی۔ جنہوں اوہناں نے بھٹکا ہو یا نبی تے ساریاں توں زیادہ مذہب دی بے عزتی تے توہین کرن والہ آکھیا۔ اتے اوہ انج ای آکھدے نیں کہ مسیحی بوتیاں دی پوجا کردے نیں کیوں جے اسی اوہدی عبادت کردے آں جیڑا اوہناں دے لئی صرف اک انسان سی۔

اتے ایہدے نال وی کوئی فرق نیں پیندا کہ اوہ یسوع دے کفار دے دی قربانی توں انکار کردے۔ اتے رومن کیتھو مک عقیدے دے مطابق وی یہودی لوک نجات پان دے لئی خدا دی اُمت وچ شامل نیں تے بہشت وچ جان گے اتے کیٹی کزم ایہہ وی بیان کردی اے کہ م، سلمان جیڑے خدا بطور خالق ایمان رکھدے نیں ابراہام دے ایمان دی پیروی کردے نیں (اصل وچ اوہ ابراہام دے ایمان تے عمل نہیں کردے) اوہ روحانی طور تے اسماعیلی نیں اتے اوہ مسیح دے نال اک رحم دل خدا نوں سجدہ کردے نیں اتے اوہ وی نجات منسو بے وچ شامل نیں۔ (پیر آگراف 841)

ایہدے وچ کوئی حرج نیں کہ مسلمانوں دا لفظ جیڑا کہ نہ تے پرانے عہد نامے وچ تے نہ پرانے عہد نامے دے تثلیث دا خدا اے اوہ اصل وچ اک قبلہ دا خدا اے اوہ مکے دے تین سو خداواں وچوں اک اے جتاں دی اہل عرب پوجا کردے نیں۔ ایہدے وچ کوئی حرج نیں کہ مسلماناں دے لئی تثلیث وچ مریم، یسوع، شہاڈا پیش روا اے۔ ایہدے وچ کوئی حرج نیں کہ یسوع دے خدا لپتر ہون توں انکار کردے نیں اتے صلیب تے مرانے فی راجی اٹھیاتے وی مسیحیاں نوں بت پرست شمار کردے اتے اوس یسوع دی پوجا کردے نیں جیڑا اوہناں دے لئی صرف اک انسان سی، ایہدے وچ کوئی حرج نیں۔ یسوع دے کفار دے لئی وی اوہناں نوں کوئی اہمیت نیں، رومن کیتھو مک کلیسیاء دے بارے وچ نجات دے لئی پہلے وی اوہ خدا دے لوکاں وچ

شامل نہیں اتے خدا دی بہشت وچ جان گے۔

کیٹی کزم مزید آکھدی اے اصل وچ سارے مذہباں دے منن والے اک درخت دے تنے میں جتاں نوں خدا نے بنایا اے کیوں جے سارے مذہباں دے منن والیاں دی منزل اک اے اتے خدا ساریاں نوں پچانا تے پالنا اک نظر ان والی سچائی اے اتے ایہہ پچان تے نجات دین والے نمونے سارے لوکاں دے لئی نیں۔ (پیراگراف 842) ایہدے علاوہ مذہباں وچ پائی جان والی سچائی مسیحیت وچ انجیل دی تیاری اے اوی سارے لوکاں نوں منور کر رہی اے تاں جے اوہ سارے وی زندگی پائیں۔

پیٹر کریفٹ دے مطابق اصلاح شدہ فرقے دے ممبران جیرومن کیتھوٹک چرچ وچ بدل گیا پنی کتاب "بین الکلیسیائی جہاد" (اگستین 1996) وچ لکھیا اے کہ کسے وی کلیسیاء دے ممبران ہوندے ہوئے اتے کسے وی دو جے مذہب توں حاصل ہون والے تجربے نوں بیان کردے ہوئے کدی وی نہیں ہچکچاند۔ جیدے وچ نہ صرف آرتھوڈوکس مسیحاں نال عقیدہ بشارت توں ملیا اتے فیر آسمان وچ یوہودیاں نال نہ صرف تہاڈے نال۔ ہدھاتے کنوشیس توں وی ملیا۔ ایہدے نال کوئی فرق نہیں پیندا کہ خدا ساری انسانیت دی مشترکہ منزل اے اصل وچ بائبل دسدی اے کہ انسان دیاں دو منزلان نیں اک خدا دے نال تے دوجی شیطان دے نال۔ اتے ایہدے وچ کوئی حرج نہیں کہ دنیا دے سارے مذہب سوائے بائبل مقدس دی مسیحیت دے بغیر سارے دے سارے انسانی تے شیطانی نیں۔ ایہہ گری ہوئی انسانیت دی برابری اے جیڑا اوہنے اپنے آپ نوں پچان دے لئی سرپرستی کرن دے لئی بنائی اے۔ ایہدے وچ کوئی حرج نہیں کہ ایہناں مذہباں وچ صدیاں توں پرانے رسم و رواج وی آدم خوری، حیوانات پرستی، تے جھوٹے خداؤں دی پرستش کیتی جاندی سی اتے جیدے وچ بوہت سارے غیر انسانی کام سی۔ جیدے نال مشرق دے مذہب وچ خود انکاری ورگے دنیا تے ماہانہ ہمت دے تصورات شامل سی۔ روم دے مطابق ایس مذہب دے لوک ہلے وی خدا دے لوک نیں اتے بہشت وچ جان گے۔

کیہ ایہہ کیتھوٹک چرچ دا ظلم تے انتقام نہیں کہ ایہنے بائبل دے برخلاف جا کے اپنی تعریف وچ رد و بدل کر کے ساری کائنات دے مذہباں نوں اپنا حصہ بنا لیا اے۔ ایہدے علاوہ ایہہ وی کہ روم نے کلیسیاء دی شان و شوکت والے موقف بطور فتح کلیسیا نوں ختم کردتا کہ ایہہ کلیسیاء عمدہ اتے ابدی اے اتے یسوع دی ہدایت نوں کہ اوہ ساریاں نوں بچاے گا ایس دعویٰ دے خاتمہ کیتا اے جیڑا آکھدا اے کہ خدا دے سامنے ساریاں نوں یسوع ای بچاے گا اتے خدا نوں ایہہ ای منظور اے، یسوع نوں زیر کر کے رومن کلیسیاء نے اپنے آپ نوں اونچا کردتا اے۔

بائبل مقدس نال اختلاف دے دے باوجود روم دی مذہبی تعلیم دے اطلاق دا کیہ مقصد اے؟ کہ دنیا دے لوک اپنا ضرورتاں دی تکمیل تے نجات دے لئی یسوع نوں نہ پکارن اتے جیدوں تیکر اپنے ضمیر دی آواز نوں سنن گے سچ جان گے۔ انج دی تعلیم اے اے دسدی اے کہ کہ غیر کیتھوٹک تے غیر مسیحی لوک رومن عقیدے تے رومن مسیحی تعلیم دے مطابق اوہناں دی مسیحی بن دی لوڑ نیں۔ پرفیروی اوہ خدا دے لوک نیں اتے بہشت وچ جان گے اتے یسوع تے ایمان لیان دے لئی کلیسیاء د ممبر بننا وی لازمی نہیں اے۔ انج لگدا اے کہ رومن کیتھوٹک چرچ نے اپنے اتحاد نوں بوہت زیادہ ودھا چڑھا کہ اپنے اصلی چہرے نوں لوکاں توں بوہت دور کردتا اے۔ کیتھوٹک چرچ دیاں انج دیاں غیر مذہبی ذمہ داریاں تے دلیراں دے وچ اک عقیدہ مریم وی شامل اے۔ ایہدے وچ بوہت سارے مسیحی (کیتھوٹک)، ایس عقیدے دی مضبوط گرفت وچ نہیں جیڑے بوہت تباہ کن عقیدہ تے روم دے باقی عقیدیاں دی طرحاں بوہت زیادہ قابل نفرت نیں۔ 1994 وچ شائع ہون والی کیٹی کزم وچ اک پاسے تے 15 ویں صدی وچ کونسل آف ٹرینیٹی جیدے مطابق انسان چنگے اعمال تے ایمان نال نجات پاسکدا اے تے دوجی طرف تثلیث دے عقیدے دی آپ ہی تردید کردے نیں۔ کہ کوئی وی مخلص انسان جیڑا ضمیر دی ہدایت تے چلے کسے وی مذہب نال تعلق رکھے نجات پاسکدا اے۔

پس اسی مذہبی تعلیم دی اپنی آزادی توں اشاعت دے رائیں جیدو روم جیڑا سکھا رہیا اے اوہ شارٹ سرکٹ اے۔ عام اکھراں وچ ایہہ کہ جیڑا روم یسوع دے بار یوچ آکھدا اے اوہدی پروا کون کردا یا اگر کوئی اپنے ضمیر دی چنگیائی دے نال اپنی زندگی بسر کرے جنوں اوہ جانے یاں نہ پچانے نجات پاسکدا اے

ظاہر اک غیر متعدد (کافر) جبر اخدانوں باکل من دانہنیں اوہ وی نجات پاسکد اے کیوں جے اوہ اپنے ضمیر دی پیروی کردا اے اتے انج ایمانداری نال
ضمیر دی ہدایات نوں خفیہ اتے نہ جاندے ہوئے طریقے نال، اوہ روم تے فیر یسوع دی کلیسیاء دمبر بن دا اے اتے میں تے بس ایہہ آکھ سکد آں کہ ایس
طرحاں دی آزادشتر بے مہار لکھاری سولہویں صدی وچ نہیں سی۔ کیوں جے ایس ویلے دے روم مومنین نے ایس لکھاریاں جتاں وچ خود پوپ وی شامل
نہیں زندہ جلا دتاسی۔ کیوں جے اوہ بدعت پھیل رہے سی۔ عقیدہ بشارت دے لوکاں دے بارے وچ نظریہ شمولیت

کلارک ایچ پن نوک جیو نظریہ شمولیت دے صفحہ اول دے حامیاں وچ شامل اے ایس گل تے وی زور دیندہ اے کہ یسوع واحد بچان والہ اے لکھدا اے
کہ ”سانوں کلیسیاء دے بارے وچ ”نجات دے جہاد“ دے وانگریز سوجنا چاہیدا کہ جیدے بغیر سارے لوک جہنم وچ جان گے بلکہ سانوں کلیسیاء دے
بارے وچ انج دے گواہ دے طور تے سوجنا چاہیدا اے جیہہ نجات دی کاملیت نال نال معمور ہون دے لئی پڑنا گیا اے، جبر یسوع دے رائیں ایس دنیا وچ
آیا اے۔

اپنے کالم ”اک بشارتی عقیدہ دی مذہب دے بارے وچ ابیات“ وچ اوہ خصوصی طور نال آکھدا اے، خدا دا بچان والہ فضل صرف یسوع مسیح دے رائیں
آوند اے اتے ایس عالم گیر نعرے دے تحت ایہہ والہ فضل سارے انساناں دے لئی اے۔ کیوں جے اوہ ساری انسانیت دے لئی نجات دیندہ اے۔
ایس نظریے دی گل کردا اے کہ خدا دے لوک جیہہ دے دو جے غیر مذہب نال نہیں اوہ وی یسوع دے رائیں بچائے جاسکدے نہیں خواہ اوہ یسوع تے ایمان
رکھن یا نہ رکھن۔

پہن نوک دے نال دو جے مفکرین جیدوں ایہہ من دے نہیں کہ یسوع اے تے سدا رہے گا، انسانیت دارا ہنما تے نجات دیندہ اتے ایہہ دلیل دیندے
نہیں کہ یسوع اوہناں لوکاں نوں وی بچاوے گا جتاں دے بارے وچ فطرت وچ ظاہر ہون والے خدا دے کلام تے الہام نوں نہیں سنیا۔
جان سینڈرویز لائن عقیدہ دا مفکر وی، ایس نظریہ شمولیت دی حمایت کردا اے کہ انج دے لوک جتاں نے یسوع دے بارے وچ نہیں سنیا بچ جان گے
صرف ایس شرط تے کہ اوہ خدا تے سچا بھروسہ رکھن کیوں جے اوہ نے فرت دیاں نام شیواں وچ الہام ظاہر کیتا اے۔
میلارڈ ایرک ایس نظریے دی اہمیت دے لئی انجیل وچوں پنج نکات بیان کردا اے۔

1۔ اک ہو چنگے تے طاقت وار خدا تے یقین رکھنا۔

2۔ ایہدے تے ایمان رکھنا کہ اوہ (انسان) خدا دی تابع داری تے اوہدی مکمل شریعت دی تابع داری دا پابند اے۔

3۔ ایس گل نوں ذہن وچ رکھنا کہ انسان ایس معیار جیہہ احواس تے باخبر ہون نوں پرانیں کر سکد اے اتے ایس لئی اوہنوں رد کر دتا کیوں جے اوہ شرمندہ
اے۔

5۔ خدا ہر بان تے معاف کرن والہ اے اتے انج دے لوک جیہہ خدا دے رحم دے لئی اوہدے طرف رجوع لیندے نہیں ایرک سن سوال کردا اے کہ کیہ تے
انج نہ ہووے کہ انسان جیہہ خدا دے احکامات تے اوہدے قواعد تے ایمان لیاند اتے اوہدے تے عمل کردا اے اتے نجات پان دے لئی خدا نال جھویا ہو یا
اے اتے یسوع دی موت دا ثواب تے فائدہ حاصل کردا اے خواہ اوہ ایس طرحاں دی نیکی تے فائدے نوں سمجھدا اے یا نہ سمجھدا ہووے۔

جان سکاٹ عقیدہء خدائی وجود دا شک دے عقیدے دا ترجمان اے۔ اوہ ایمان رکھدا اے کہ یسوع تے ایمان نہ لیان والے سارے دے سارے فنا ہون
گے پر ابدی تباہی دے بارے وچ (جان دا نظریہء فنا) لکھدا اے کہ جیہہ لوک خدا تے ایمان نہیں رکھدے آکھدا اے ”بوہت سارے مسیحی ایہدے
بارے وچ لاعلم تے شک رکھدے نہیں یاں گھٹ علم بن جاندے نہیں کہ خدا جیہہ اک بڑی سختی دے نال انجیل نوں سنن دے لئی تے ایہدے تے عمل کرن
دے لئی آکھدا اے ایہہ واضح نہیں آکھدا کہ جیہہ اوہدی انجیل دے منکر نہیں یاں اوہنوں نہیں سنن دے اوہناں دے نال کیہ کرے گا۔

تیوٹی فلپ، خاندہ ہیسکون، سپینسرتے نامٹ مائی نو وی ایس موضوع تے کم علمی نوں ظاہر کردے نہیں، اوہ ایہہ آکھدے نہیں کہ ایس سوال دے جواب

نوں خدادے ہتھوچ جھڈ دیوے، انج اوہ بشارتی فرقے، عقیدے وچ ہون والے زوال دی حمایت تے مدد کر رہے نیں اتے ایس نظریے نوں ہتھوچ افراد وچ عقلی سطح تے انج دے وٹوٹے تے غیر یقینی دا اظہار ہوند اے پر ایہہ پوچھ لینا چاہیدا اے کہ کیہ لوک بچ جان گے اتے کیہ سارے لوک ایرک سن دے بچ نکات نوں بنیاد بنا کے بچ سکدے نیں، کیہ ایس سوال تے بائبل مقدس خاموش اے؟

کیوں جے نظریہ شمولیت دے راہنما ایہدے تے زور دے رہے نیں۔ کہ اوہناں لوکاں دا کیہ بنے گا جیڑے یسوع تے ایمان نہیں لیندے میں ایس سوال دا تین فرقے دے لوکاں نوں وی نفی وچ جواب دیوں گا۔ اتے ایہدے تے ایمان دے لئی اپنیاں وجوہات بیان کراں گا۔

Clark H. Pinnock, "Acts 4:12 - NoOther Name Under Heaven," in Through No Fault of Their Own, Crockett and Sigountos, editors (Grand Rapids, 1991), 113. He contends for this position more fully in his A Wideness in God's Mercy (Grand Rapids, 1992). Clark H. Pinnock, "Toward an Evangelical Theology of Religions," JETS 33/3 (September 1990), 359-368.

عام الہام بچانا نہیں بلکہ ٹھکرانا اے:

بائبل مقدس دے مطابق جیڑے سارے انسان یہودی تے یونانی چنگے بُرے دور دراز شرق دے کافر غیر معتقد) تے سخت یا نیتہ مغرب توں (دہریے) ساریاں نے آدم وچ پاپ کیتا اتے خدادے جلال توں محروم نیں (رومیوں 3:23) پاپ دی مزدوری موت اے (رومیوں 6:23) اصل وچ ساریاں توں تے تہذباں وچ خدادا الہام پایا جاندا اے اتے خدادی ابدی طاقت دی اتے الہامی قدرت دی آگاہی دے بارے وچ جنوں اچانا ایہناں سارے انساناں وچ پیدائشی تے فطری اے۔

اتے ایہدے اخلاقی قانون (رومیوں 2:14-15) پاپ دیاں لڑناں (رومیوں 1:32) انج دے لوک خدانوں بطور خدانوں خدای نہیں من دے تے نہ ای اوہدا شکر ادا کر دے نیں (21:1) اتے خدادے بارے وچ اپنے علم نوں بت پرستی نوں بیان کر دے نیں (رومیوں 1:23) اتے خداتے یسوع نوں پیار کرن دی بجائے ایس دنیا دے لوکاں نوں ہمیرے نال پیار اے اتے یسوع نوں نور والے کم توں نفرت ہوگی اے۔ کیوں جے اوہناں دے اعمال پاپ والے ہو گے نیں (یوحنا 3:19-20)

نتیجتاً خدانے دنیا نوں جنناں نے راہ لہدی جھڈ دتی جنناں نوں جنسی راہ وری، بے شرمی والیاں شہوتاں تے بے خبر دماغ دے دتا (رومیوں 1:24, 26, 28)

پس دنیا نوں بچان دی بجائے عام الہام خدادے منصفانہ طور تے دنیا نوں بتاہ کرن دی بنیاد فراہم کر دی اے خداساری دنیا نوں پاپ دے تابع ویکھدا اے۔ "کوئی وی راست باز نہیں اک وی نہیں" (رومیوں 3:9-10) سارے لوک پاپ تے خطادی وچ نال بلاک ہوندے نیں (انسویوں 2:1) سارے فطرت دے لحاظ نال قہر دی اولاد نیں (انسویوں 4:18) خدا دے سچ توں لاعلم نیں (رومیوں 1:25) خدا دے قانون یاں شریعت دے خلاف نیں (رومیوں 7:8) خدا دی مرضی دے تابع نہیں نیں (طیپس 3:3) خدادیاں سچیاں توں گھٹ ہو گے نیں یاں گر گے نیں (رومیوں 3:23) اتے خدادی قہر دا موضوع بن گے نیں۔ (یوحنا 3:19)

ایہہ گلاں یاں آیتاں دنیا دے باقی لوکاں دے بارے وچ نہیں جنناں لوکاں نے یسوع دی انجیل نوں کدی وی نہیں سنیا اتے جنناں نوں موقع ملیا کہ اوہ یسوع دی انجیل نوں منن۔ بائبل مقدس دے نظریے دے مطابق آخرت وچ عظیم یاں ابدی بچاؤ وری کوئی شے وی اے راہنر دے گمنام مسیحی یاں مقدس غیر معتقد کجھ وی نہیں ایس طرحاں دے تصورات صرف غیر ایمان والے علوم یعنی علم انسان دے ماہرین تے علم الاسماجیات تے بعض رومن کیتھولک تے عقیدہ بشارت فرقے دے راہنما شامل شامل ہو سکدے نیں۔ لہذا خدادے انصاف دے سامنے انسان مرجاندے نیں اتے ایہہ نہیں ہو سکدا کہ اوہناں

نے سڈیا ہووے تے فیر اپنی زندگی وچ انکار کر دتا ہووے۔ بلکہ میں ایس کئی کہ اوہناں نے اپنی زندگی وچ پاپ تے اقرار وی یعنی عمل وی کیتا ہو یا یعنی انج دے لوک جیڑے خدا دی شریعت دے مطابق جڑی کہ سامنے اے دی روشنی وچ لیہدے تے عمل کرن وچ نا کام ہو گئے نیں اوہناں نے خدا دے اہما دے خلاف بوہت وڈا پاپ کیتا اے۔ اوس شریعت تے عمل کرن دی لوڑ اوہناں دلاں تے ذہناں تے جیڑا الزام لگاندا ہے نیں لکھی ہوئی اے (رومیوں 15:14-22) اتے کسے وی انج دے انسان دے بارے وچ جیڑا روح وچ دوبارہ پیدا نہیں ہو سکدا اتے ایرک سن دے شیخ نکات جیڑے نام الہام دے بارے وچ نیں اتے اوہ سامنے رکھدا اے۔ بائبل واضح طور تے آکھدی اے کہ خدا دے خاص رحم دے بغیر فطری آدمی سوچ وی نہیں سکدا، کجھ بیان وی نہیں کر سکدا اتے جیڑا یاں شیواں خدا نوں پسند نہیں اگر اوہ عمل کر دا اے تے فیر خدا نوں پیار نہیں کر سکدا (یرمیا 23:13) (یوحنا

6:4-65, 15:4-5) (رومیوں 8:7-8) (اکرنتھیوں 2:14 اور 3:12) (یعقوب 3:8) (مکاشفہ 3:14)

نیو اہمد نامہ نظریہء شمولیت نوں من توں انکار کر دا

نیو اہمد نامہ نجات پان دے لئی یسوع تے باخبر ایمان نوں جان دی مستقل لوڑ تے زور دیندا اے، یسوع آپ علان کر دا اے ”کہ راہ حق تے ندگی میں آں کوئی میرے بغیر باپ تیکر نہیں جاسکدا“ (یوحنا 6:14) اوہنے ایہہ وی سکھیا کہ توبہ تے پاپ دی معافی یسوع دے نال دنیا تے تبلیغ کیتی جاسکدی اے (لوتا 46-47:24) پطرس زور دے کے آکھیا ”نجات ہو رکسے دے نال وچ نہیں“ ”نہ جہ حانہ آپ تے نہ موسیٰ دے کول۔ ایہدے رائیں اسی پچائے جاسکدے آں (اعمال 14:12) یوحنا نہ صرف ایہہ آکھدا اے کہ جیڑا بیٹے دا انکار کر دا اے باپ اوہدے کول نہیں، جیڑا بیٹے نوں جاندا اے باپ اوہدے وچ اے (یوحنا 2:23) بلکہ اوہ زور دے کے آکھدا اے کہ جیڑے کول بیٹا اے اوہدے کول زندگی اے اتے جیڑے کول بیٹا نہیں اوہدے کول زندگی نہیں (یوحنا 5:12) اتے پولوس وہ ایہدے برابر جڈے نال علان کر دا اے اک ای خدا اے تے اک ای درمیانی جیڑا خدا تے انسان دے وچکار اے اوہ آدمی یسوع مسیح اے (ایماؤس 2:5) اوہ رومیوں 15-13:10 وچ لکھدا اے کہ ”کیوں جے جیڑا کوئی خدا داناں لئیے گانجات پائے گا، پس جیڑے تے اوہ ایمان نہیں لائے اوہ داناں کیوں لین اتے جیڑی خبر اوہناں نے نئی سنی اوہدے تے کیوں ایمان لیاں اتے دعا کرن والے دے بغیر کیوں سنسن اگر واعظ نہ گھلیا گیا ہووے تے کیوں واعظ کرن، کیوں جے لکھیا اے کہ کیہ خوشنما نیں اوہناں دے پیر جیڑے چنگیاں شیواں دی خوشخبری دیندے نیں۔“

نوٹ کر یئے اتھے پولوس سوالاں دے سلسلے وچ کجھ اکھر یعنی بلایا جانا، یعنی یقین رکھنا، سنا یعنی تبلیغ کرنا تے گھلیا جانا وچ نہ ٹوٹن والہ تعلق ظاہر کر دا اے اک استادیاں سکھان والے نوں انج دے لوکاں دے کول گھلو جیڑے پچائے نہیں گئے، اوہ اوہناں نوں سکھاند اے کہ اگر اوہ اوہناں دی سنا چاہن اتے اوہدے تے ایمان لیا نا چاہن اتے نجات دے لئی اوہنوں پکارن۔ انج دے وضاحتی سوالاں دا اطلاق انج ہوند اے کہ اگر مشنری لوکاں نوں یسوع دی انجیل سنسن دے لئی اوہناں دے کول گھلیا جاوے جاناں نے انجیل تے یسوع دے بارے وچ کجھ نہیں سنا کہ اوہ اوہدے بارے وچ سن سکن اتے اوہدے تے ایمان لیاں سکن اتے نجات دے لئی اوہناں نوں پکار سکن۔ انج دے غیر بشارتی لوک پہلاں ای رد کر دتے گے نیں اتے تباہ کیتے گے نیں اتے ایہہ تباہ ویربادی رہن گے۔ اتے ایہہ پچائے وی نہیں جان گے کہ ہووے زریعے نال، جیڑوں مشنری اپنی ذات وچ کجھ وی نہیں ایتھوں تیکر کہ اوہدے مشن وچ کامیابی وچ اوہدی بوہت زیادہ کوشش شامل اے (اکرنتھیوں 7-5:3) اتے اوہدے اکم خدا دے ولوں یسوع دے نجات دین والے کم تے آمیاں دے

درمیان ضروری رابطہ اے۔ John Sanders, No Other Name: An Investigation into the Destiny of the Unevangelized (Grand Rapids, 1992).

Millard Erickson, "Hope for Those Who Haven't Heard? Yes, but....," Evangelical Missions Quarterly, Vol. 11, No. 2 (April 1975), 124. It remains to be seen, of course, whether any unregenerate sinner can or will come to these conclusions apart from Gospel proclamation. See also Evert D. Osburn, "Those Who Have Never Heard: Have They

لکھاری ایہہ اکھنچا ہندا اے کہ مشنری اپنے آپ تے کجھ نہیں اے پر اوہناں دے بشارتی کم دی بوہت اہمیت اے۔ جیڑہ اخدا اتا تابل آلہ کار تے وسیلہ نب کے خدا دے جلال دے لئی کردا اے تاں جے علم تقریر اتے ہر طرحاں دے دنیاوی علم دے خلاف خدا دے ولوں ڈھال بن جاندا اے اتے ہر تابع انسان دی سوچ نوں خدا دی مرضی دے مطابق ڈھالن دی کوشش کردا اے (۲ کر تھیوں 4-3:10)

پولوس وی واضح طور تے ایہناں آدمیاں دے خلاف جیڑہ یسوع تے ایمان دے منکر نہیں علان کردا اے (رومیوں 2:12) "ایس لئی جنہاں نے بے شریعت پاپ کیتے نہیں اوہ بے شریعت ہلاک ہون گے اتے جنہاں نے شریعت دے ماتحت ہو کے پاپ کیتے نہیں اوہناں دی عدالت شریعت دے تحت ہووے گی۔ رومیوں 2:12

پولوس دے مطابق ساری انسانیت دو گروہاں وچ ونڈی جاسکدی اے۔ اک اوہ جیڑہ شریعت دے بغیر پاپ کردے نہیں اک اوہ جیڑہ شریعت رکھدے ہو پاپ کردے نہیں یعنی ایہہ آکھنچا ہیدا اے کہ جیڑہ اکجھ انسان خدا دے نازل کردہ قانون یاں شریعت توں ہٹ کے پاپ کردا اے اتے جیڑہ اکجھ اوہ خدا دے نازل کردہ قانون دی روشنی وچ پاپ کردا اے۔ دونوں سورتاں وچ انسان پاپ دے امر تکب ہو یا اے اتے ایہناں دونوں گروہاں دے بارے وچ جان مرے آکھدا اے۔

موازنہ ایہناں دونوں گروہاں دے وچکاراے جیڑہ خاص الہام دی (بالٹی) ظرف توں باہر اے تے اوہ جیڑہ ظرف دے اندر نہیں۔ اول ذکر گل دے بارے وچ رسول دی تعلیمات دا ایہہ اثر نکل سکدا اے۔

1۔ خاص طرحاں نال نازل کیتا ہو یا قانون پاپ توں پہلاں مدد کردا اے تے پاپ دے لئی بوہت سارے لوکاں نے شریعت دے بغیر پاپ کیتا اے۔
2۔ کیوں جے انج دے لوک پاپی نہیں اتے برباد ہو جان گے، اتھے تباہ ہو جان توں مراد اوہ ای تباہی تے بربادی اے جیڑی پہلاں دیاں آیتاں وچ بیان کیتاں گئیاں نہیں جنہاں وچ خدا دا قہر نازل ہو یا۔ ایہدے علاوہ جیڑہ وچ خادد اقبہر ظلم نوں برداشت کرنا تے جیڑہ بد لے وچ۔
3۔ انج دے لوکاں دی ابدی زندگی جیڑہ وچ اوہ وارث ہون گے جلال عظمت تے ترقی (غیر بد حالی) اتے امن پھیلے گا۔ ایس طرحاں دے دکھاں وچ شریعت دے مطابق نچ کیتے جان گے، کیوں جے ایہہ شریعت اوہناں دے کول سی پر غور کرینے پولوس غیر جانبدار تے یک طرفہ ہو کے علان کردا اے کہ جیڑہ لوک الہام دے ظرف وچ نہیں گے خاص طور تے انجیل دی بشارت دے احاطہ وچ نہیں اے اوہ اوہ تباہ ہو جان گے۔ پس انج دے لوکاں دی ابدی قسمت دے بارے وچ بائبل باکل بے خبر تے خاموش نہیں اے جنہاں نے کلام نہیں سڈیا۔

ایس بارے وچ آخر کار ایس گل تے غور کرنا اے کہ ساری کائنات دے خلاف مقدس پولوس دے چودہ پوائنٹ دباؤ تے ایمان جیڑہ اوہ (رومیوں 3:9-20) وچ بیان کردا اے تے ایہدے تے دعویٰ کردا اے دونوں یہودی تے یونانی پاپ دے اثر وچ نہیں اتے جیڑوں تیکر کوئی شے اوہناں دی ایس حالت نوں نہیں بدلدی اوہ خدا دے سامنے کسے دن بے زبان ہو جان گے اتے خدا دے انصاف دے سامنے خاموش ہو جان گے ایس لئی رومیوں 3:21-28 وچ پولوس خداوند یسوع دے کفارے دی موت نوں اوہ دنیا دے انساناں دی تباہی توں بچان دے لئی صرف تے صرف یسوع نوں نجات دیندا بیان کردے نہیں یسوع دی قربانی دی موت تے یقین کرنا صرف اک راستہ ای نہیں کہ خدا ساڈے پاپ بخش دا اے۔ بلکہ ایہہ صرف تے صرف اک راستہ اے جیڑہ رائیں با مطابق پولوس خدا انساناں نوں پاپاں توں نجات دیندا اے (رومیوں 3:28) اختصر یسوع دا ساڈے پاپاں دے کفارے دا اے تاں جے انسان نجات پان۔

"بشارتی فرقتے دے نظریہ شمولیت توں انکار"

بشارتی فرقتے دے ارکان انکار کردے نیں کہ یسوع وچ مکتی پاؤن لئی باخبر تے ہوش والا ایمان مندرجہ ذیل وجہ رکھدا اے۔

اول: اوہ آکھدے نیں کہ پرانے عہد نامے دے یہودی یسوع تے ہون والے ایمان دی بجائے کیوں جے اوہناں دے کول اک طراں دی انجیلی شکل موجود سی پر جیڑی نویں عہد نامے دے بغیر سی۔ پر ایہناں دا نظریہ سوچ دی وند دے لحاظ نال ٹھیک نہیں سی۔ جیکر ایہہ گل سچ اے کہ پرانے عہد نامے دے لوگ یسوع دی ذاتی تفصیل یعنی اوہدی پیدائش، اوہدا اصل ناں، اوہدی ماں داناں اوہدے پیو داناں کیہ ہووے گا۔ پر اوہ ایہہ جان دے سن کہ آؤن والا مسیحا ایہناں یہودیاں دی تھاں تے موت قبول کرے گا، اوہدا متبادل بنے گا، تے اوہناں نوں اپنا بھروسہ یسوع وچ رکھنا ہووے گا، ایہدے نال بشارتی گماں وچ تے اوہناں لئی یسوع دامر جانا اوہناں دی مکتی لئی "ایسٹنسٹر ایمان دا اعتراف" آکھدا اے کہ فضل دا عہد نامہ پرانے عہد نامے وچ لکھیا سی۔ وعدیاں، نبوتناں، قربانیاں، تختے، پاشکائی ذبیحہ، (بڑہ) تے دوجی طرف دے حکم یہودیاں اُتے لا کوکیتے گئے سن۔ تے جھماں وچ یسوع دی آمد دے بارے آکھیا گیا سی، اوس سے تعداد وچ کافی سن۔ مکتی دین والی سی۔ روح پاک دے رائیں نازل ہوئے۔ جیڑا اوہناں نوں تعلیم دیندا تے مضبوط کرداسی۔ تے موعودہ مسیحاں دے مطابق جیڑے رائیں پاپاں دی مکمل معافی ملے گی تے ابدی مکتی حاصل ہووے گی (پوایمنٹ ۷، ۵ اور ۸ سے ۶ وہہ پڑھو) میرے کول ایہناں سے نہیں کہ میں ایس ٹھکران نوں ہور بیان کراں، ہور پڑھنا چاہوتے تے میرے مضمون نوں جیڑا "اک نویں نظامیاتی لیہیات برائے مسیحی مذہب" نوں پڑھ لو۔

دوئم۔ اوہ ایس نظریے تے ایمان رکھدے نیں جیڑے مطابق بائبل مقدس کافراں دے بارے بیان کردی اے، ایہناں لوکاں دے بارے اوہ لوک جیڑے یہوواہ ازم تے پرانے عہد نامے وچ مسیحی ازم نال تعلق رکھدے سن بچائے گئے۔ اوہ اتھے خاص طور تے ملکی صادق، یعقوب، یقھر و مدنا نیت دے کاہن تے موسیٰ دے سوہرے دے نعمان نریانی، شرتی مجوسی، رومن صوبے دار تے کر نیلیس، لیکن بائبل دا ایہناں دے بارے تفصیلاً ذکر ایہہ ظاہر کردا اے کہ "مقدس غیر متقد لوک" مقدس نہیں سن۔ جنھوں رُب نے دتا بے شک اوہ جھوٹے خداواں دی پرستش کردے سن بچایا۔

بادشاہ ملکی صادق، جیڑا اوس عظیم رُب دا کاہن سی جیڑا اسمان تے دھرتی داما مک اے، جنھوں ابراہیم یہوواہ دے ناں توں جان دا اے۔ (پیدائش 14:20) پرانے عہد نامے وچ، انج نویں عہد نامے وچ مسیحا وچ شاہی کہانت (زبور 101:4) (عبرانیوں 7:10) اوہ یقینی طور تے اک توں بوہتے رباں دی پوجا کردے سن، اوہ رُب دے بچاؤن والے تحفظ تے بھروسہ رکھدے سن (ایوب 1:21) جیڑے رُب دا جیڑا مکتی دین والا سی (ایوب 19:25) یقھر و جیڑا اک سے وچ غیر خداواں دا پجاری سی موسیٰ تے ایمان لیاؤن نال خدا تے ایمان لیا یا۔ (خروج 12:8-18) انج ای نعمان وی (۲ ملوک 5:15-18) جیڑے کہ شرتی مجوسی جیڑے غیر متقد ماہر فلکیات سن جیڑے یسوع تے ایمان لیاؤن نال بدل گئے جدوں اوہدا غیر معمولی ستارہ ویکھیا، اوہناں نے یہودیاں دے بادشاہ تے اوہدی پوجا کرنا شروع کیتی تے بدل گئے۔ (متی 12:10-2)

اسیں آکھ سکدے آں کہ روح پاک سارے بندیاں نوں ہدایت دیوے تے رہنمائی کرے کہ اوہ رُب تے ایمان رکھن تے آؤن والے سے وچ یسوع دے کفارے لئی جیڑا اوہناں لئی ادا کرے گا، رومی صوبیدار کر نیلیس نظریہ شمولیت دی خاص مثال اے۔

پہن نوک ایہوں یعنی کر نیلیس نوں غیر ایمان یافتہ لوکاں دا مقدس ٹھہراؤند اے تے اوہنوں عظیم ترین مثال سمجھدا اے، کیوں جے اوہ یسوع تے ایمان لیاے بغیر مکتی پا گیا۔ تے جیس پائے پطرس نوں گھلایا گیا ایہہ دسن لئی کہ اوہ سچ گیا اے۔ ہن نظریہ شمولیت ایس گل نوں بھل جاندا اے کہ کر نیلیس رُب توں ڈرن والا انسان تے نیک انسان سی تے اوہدے وچ حاجت مندوں نوں بوہت سخاوت دتی، اوہ رُب توں باقاعدگی نال دعا کردا سی (اعمال 10:2) تے اوہ راستہ باز تے خدا ترس وی سی تے لوکاں وچ عزت دی تھاں رکھدا سی۔ (اعمال 7:2-10) اوہدے بارے وچ رُب نے

پطرس نوں آکھیا کہ اوہ پاک اے (اعمال 10:15) تے لوک ایس گل نوں معمولی سمجھدے سن کہ پطرس نے کسے دکھناں اظہار کیتا۔ رُب کسے دی طرفداری نہیں کرداتے اوہناں نوں جیڑے راستہ باز تے اوہدے کولوں ڈردے نیں ہر قوم توں مکتی دیندا اے تے قبول کردا اے (اعمال 10:34-35) بن ایہہ بالکل ٹھیک اے کہ تو ما ایہہ ساریاں گلاں کرنیلیس دے بارے وچ دسد اے، سچ اے رُ لو تادیاں گلاں دا ایہہ ہرگز مطلب نہیں کہ پطرس دی ملاقات دے بغیر ای اوہ مکتی پا چکیا سی تے اصل وچ اوہ بالکل انج دانیں سی تے میں ایہہ دوو جو بات دی بناتے آکھدا ہاں۔

پطرس صاف طور تے ایہہ اعلان کردا اے کہ ایہہ صرف پیغام سی جیدی وجہ توں یاں جیڑا کرنیلیس نوں دتا گیا سی۔ ہر کوئی جیرا یسوع تے ایمان لیاؤندا اے اوہناں دے ناں تے پاپاں توں معافی پاؤندا اے۔ (اعمال 10:43)

کیوں جے کرنیلیس بچایا گیا سی، پڑھو اعمال 11-14۔ یروشلم دے یہودی مسیحاں پطرس دی وضاحت دا ایہہ آکھدے ہونیاں جو اب دتا "سورب نے غیر قوماں لئی وی تو بہ دی راہ کھول دتی اعمال 11-18۔ صاف اے کہ مسیحی تو بہ ہمیشہ دی حیاتی ول لے کے جاندی اے۔ تے جدوں تیکر رُب نہ چاہوے انسان مکتی حاصل نہیں کر سکدا۔ بالکل صاف اے کہ پطرس دے آؤن توں پہلاں یسوع دی اونوں منادی توں پہلاں کرنیلیس نہیں سی بچایا گیا تے پطرس دی تبلیغ دی وجہ توں کرنیلیس ایمان لیا۔ بن ایہہ گل آکھن دی وی لورا اے کہ پطرس دی آمد توں پہلاں کرنیلیس پاک صاف سی اوہدی سمجھ وچ جیدے وچ پطرس سمجھدا سی کہ۔ تہ اوہ اوہدے لئی اک سماجی مسئلہ نہیں بلکہ مکتی لئی قانونی امیدواری۔

سادہ اکھراں وچ اسماں وچ وڈی چادر (اعمال 10:28-29) جیدے وچ پطرس اوہناں نوں آکھدا اے کہ جیڑی اوہدی اپنی تشریح اے تھی سارا کجھ چنگی طراں جان دے او کہ ایہہ ساڈے قانوناں دے خلاف اے اک یہودی کسے سامری نال ملے، پر کد انے میوں اسماں وچ گلاں نال دکھایا کہ مینوں کسے بندے نوں ناپاک نہیں آکھنا چاہیدا۔ تے جدوں مینوں گھلیا گیا تے میں کسے وی اعتراض توں بغیر آ گیا۔ ایہہ وی سچ اے کہ رُب نے کرنیلیس نوں پطرس تے آؤن توں پہلاں قبول کر لیا سی ایہہ قبولیت رُب دے نزدیک سارے بندیاں تے ساری قوماں دا پاک صاف ہونا اے۔ جی نہیں بلکہ قبولیت دا سہ اے۔ رُب دا عطا کرنا تے مخلص تے سچے دل نال رُب نوں لہنا اوس کرنیلیس دی طراں جیڑے پرانے عہد نامے دی طراں تاناوتاں نوں یہودی عبادت گاہواں وچ سنیا کر دے سن۔ جیویں رُب انتظام کردا اے انج ای انجیل وی غیر مسیحاں دے لئی انتظام کردی اے۔ جیڑے انجیل نوں سنا چاہندے نیں یعنی قبولیت دا معنی انج دے لوک جھان نوں رُب ہر طراں نال چن لیندا اے چنانچہ کرنیلیس انج دے لوکاں دا ترجمان نہیں جیڑے یسوع تے ایمان نہیں لیاؤندے تے مٹ جاندے نیں بلکہ اوہناں لوکاں دا جھان نوں رُب نے چن لیا اے جیڑے روح دی ہدایت دی وجہ نال رُب ول نوں کھچے آؤندے نیں۔ رُب دا پیرا جیڑا چن لین والا اے تے کسے وی شکل وچ الہام جیرا اوہ وصول کرے جھان دا اوہنوں احساس اے۔

1۔ کہ اوہ پاپی نہیں جیڑے کسے دن اوس سچے رُب نال ملن گے۔

2۔ کہ اوہ اوس رُب دے ہزارواری مطمئن طریقے نال جواب نہیں دے سکدے۔

3۔ جیڑے دن تے رات دنا کر دے نیں کہ رُب اپنے رحم وچ کسے نہ کسے طراں اوہناں نوں اپنی طر وچ قبول کرے گا۔

کرنیلیس دا واقعہ سانوں سکھاؤندا اے کہ رُب سانوں اپنے مشن تے انجیل دی خوشخبری دے رائیں تے پطرس دی طراں جیڑا کرنیلیس دے کول خوشخبری لے کے آیا بچایا جاوے گا۔

سوئم۔ (تے اہل شمولیت دا پھلیاں دگلاں وچوں ایہہ تہ جائزہ یہ بوہت زیادہ خراب اے) بشارتی فرقے دے لوک یقین رکھدے نیں کہ لوک ایمان دے رائیں بچائے جاندے نیں تے اپنے الہاتی علم دے رائیں نہیں۔ پس نوک اعلان کردا اے کہ خدا وچ ایمان سانوں بچاؤندا اے یسوع دے بارے معلومات جیڑیاں سانوں پتہ نہیں اک بندہ جیڑا رُب وچ ایمان رکھدا اے سچ جاوے گا۔ جیکر اوہدی معلومات کسی ای گھٹ کیوں نہ ہووے، رُب تے دل

دی نیت نوں ویکھد اے۔ علم تے علم ایہیات نوں نہیں۔ مختصر اپن نوک دے تے بشارتی فرقیان دے لوکاں دے نیڑے جیڑا ضروری اے کہ انسان نوں رُب تے ایمان رکھنا اے نہ کہ رُب وچ کیریاں شیواں تے ایمان رکھدا اے، یاں ایہہ آکھو کہ لوک بچائے جانداں تے ایمان دے مقصد دے بغیر نہیں بلکہ اپنے ذہن وچ رُب تے ایمان رکھن نال۔

تے اتھے آسین شمولیت دے حامیاں دی بدترین مخالفت دا ساہنا کر رہے آں۔ یقیناً رُب تے ایمان اوہنوں بُت پرستاں تے غیر ایمان والے رباں وچ نہیں لہہنا چاہیدا اے۔ جیڑا زندہ تے تثلیث والا رُب اے تے جیڑا رُب نوں سوائے مکتی دانا یسوع دے بغیر تے اوہدے مکتی دین والے کم توں بغیر نہیں ملیا جاسکدا ایہہ سب انسان انجیل دی تبلیغ دے ذریعے نال سن دا اے۔

تے آرمینا دے مفکرین دے مطابق ایمان نفسیاتی انداز انسان وچ ارادہ تے مقصد نوں ابھاردا اے۔ جیدے نال اوہ پاپ دے گم وی شروع کر دیندے نہیں جیدے نال اوہ مر جاوے گا کیوں جے بائبل ایہدی نفی کردی اے۔ اکلامن ای لین نال رُب ایہدی نفی نہیں کردا۔ ایمان دی اہمیت تے اوہدے مقصد تے ہوند اے۔ یاں ایہہ کہہ لو کہ یسوع تے ایمان سانوں نہیں بچاؤند بلکہ سانوں یسوع بچاؤند اے۔ تے اوہ سارے پاپی جیڑا یسوع تے ایمان لیاؤندے نے بچ جانداں تے نہیں۔ کیوں جے یسوع سانوں بچاؤند اے۔ جیویں کہ میں پہلاں رومن کیتھو مک دے نظریہ شمولیت دے بارے آکھیا "دو جے لوک یسوع تے ایمان لیاے بغیر ای بچ جاہن گے ایہہ ایمان بوہت ای غیر منطقی تے بیکار اے کیوں جے ایس گل دا نتیجہ ایہہ نکلد اے کہ کیوں دا ایمان یسوع دی آخرت تے اوہدے قیمتی ہون تے مکتی دین والے کلام تے اک خطرناک حملہ اے۔

نتیجہ۔ بائبل ایہہ دسدی اے کہ مسیحی سمجھدے نہیں کہ تو ماں رُب تے ایمان لیاںدے بغیر مٹ جاہن گیاں۔ اوہ رُب دے الہیاتی قہر دے دائرے وچ نہیں۔ ایس لمی نہیں کہ اوہناں نہیں یسوع نوں نہیں سنیا بلکہ ایس لمی کہ اوہ رُب دے مقدس قانون توں پھر گئے نہیں۔ مسیحاں نوں چاہیدا اے کہ اوہ رُب دے سامنے دنا کرن جیڑا اوہدا اول پگھلا دین تے اوہناں دیاں اکھاں وچوں سارا انھاپن دور کر دیوے گا تاں جے اوہ دنیا نوں حقیقت وچ ویکھ سکے، اک دنیا جیڑا اتہائی دے رستے تے چل رہی اے۔ تے رُب دے قہر نوں حاصل کرے گی اوہناں نوں چاہیدا اے کہ اوہ رُب توں دنا کرن کہ رُب مسیحاں نوں دنیا وچ ایس خوشخبری پھیلاؤن والا بنا دیوے تے اوہ یسوع دے کلام نال دنیا نوں مکتی داسکے۔

Pinnock, A Wideness in God's Mercy, 157.

Pinnock, A Wideness in God's Mercy, 158. - See more at:

<http://www.trinityfoundation.org/journal.php?id=107#sthash.9uRT9EiE.dpuf>

جیویں ای میں ایہہ مضمون ختم کرنا واں میں اک سوال کرنا چاہندا ہاں "کیہ تہیا نوں تے مینوں تے دنیا دے گروہاں نوں شخصی تے ذاتی طور تے تے باخبر ہو کے یسوع مسیح دے کلام تے مرن تے یقین رکھنا چاہیدا اے تاں جے اوہ غضب توں بچ سکے؟ آسین کسے طراں دے کلام نوں پھیلاؤن لمی کیہ کر رہے آں؟ میں تہیا نوں یاد دلاؤنا چاہندا ہاں کہ یسوع نے فرمایا "فصل تے بوہت اے بر مزدور بوہت گھٹ نہیں سو فصل دے ما مک دی منت کرو کہ اوہ فصل کلن لمی مزدور گھلے۔" متی 9-37۔ لوقا 10-2۔ اوہنے ایہہ وی آکھیا کہ سی انج کیوں آکھدے او کہ چار مہینے ہو فصل ہووے گی، میں تہیا نوں بچ آکھدا ہاں کہ اکھاں کھولو تے ویکھو فصل بالکل تیار اے۔ یوحنا 4-35

آؤ آسین واضح ہو جائے کہ پکی ہوئی فصل دا معنی کیہ اے۔ ہو سکدا اے کہ آسین اوہدے توں منکر ہو جائے پر بائبل سانوں سکھاؤندی اے کہ پکی ہوئی فصل توں مراد ہزاراں لکھاں انج دے انسان نہیں جیڑا رُب دی راہ توں بھٹک گئے نہیں جیڑا دنیا وچ غیر مکتی پائے ہوئے نہیں جیڑا یسوع دے علم توں بغیر تباہ ہو جاہن گے، اوہ تباہ ایس لمی نہیں، اوہناں نے یسوع نوں نہیں سنیا بلکہ اوہ ذاتی حیاتی وچ بوہت زیادہ پاپی اپنی فطرت تے عادت دے پاروں نہیں۔ تہیا ڈے کچھ لوکاں دے کول تے انجیل ضرور لے کے گئے ہوؤ گے میں ایہدے لمی رُب دا شکر ادا کردا ہاں پر جے شس واقعی مسیحی او تے من اپنے اکھرتے

اعمال نال جو کجھ وی آسیں کرسکدے ہاں تے آسیں اپنی قریبی لوکاں وچ انجیل دی خوشخبری کرائے۔ تے دنیا دے ہر کونے وچ تو بہ تے پاپاں دی معافی دی یسوع نال وچ منادی کیتی جاوے لو تا 47-24۔ کیوں جے اسمان دے پٹھاں کوئی انج داناں نہیں جیدے نال مکتی ہووے۔ اعمال 12-4۔

سانوں اپنیاں دناواں تے متاں جیڑیاں آسیں ماضی وچ کرسکدے سی تبلیغ تے بائبل نوں پھیلان و ن والے مشنری تے دنیا وچ مشن دی منادی تے مشن والے مکاں لئی دنا کرینے تے جیڑ او وی آسیں دو جیاں نوں قبول کرن دی کوشش کردے ہاں کرینے۔ من میں تینا نوں اک کہانی سنانا چاہندا ہاں۔ 1993 وچ اکیڈمی ایوارڈ یافتہ فلم آف دی ایئر شیڈ بریٹ سٹیفن سپائل برگ جیوی آسکر شیڈ بر دی کہانی سی۔ آسکر اک نازی فوجی کمانڈر سی، جنھے 1993 وچ پولینڈ دی جرمنی توں فتح توں بعد کروکو دے صوبے دے یہودیوں نوں اپنے بھانڈیاں والی فیکٹری وچ گم تے لگایا، پہلاں پہلاں تے یہودی صرف ایس لئی پیسہ کماؤن والے انسان سی کہ اپنیاں جیہاں بھرن پڑجدوں ای جنگ وچ اضافہ ہو یا تے جرمنیاں نے بوہتے توں بوہتا یہودیوں نوں غلام بناؤنا شروع کیتا تے اوس امیر کمانڈر نے بوہت زیادہ پیسہ جرمن سرکاری انسران نوں دتا کہ اوہ اوہناں نوں گم تے لاؤن۔ اگرچہ ایہہ جرمنیاں دے نیڑے بوہت بُرا گم سی پڑیہنے بوراں سوتوں بوہتے یہودیوں نوں موت توں بچالیا۔ میں ایہہ کہانی ایس لئی سنا رہیا ہاں کہ ایہدے توں پہلے بوہت متاثر ہو یا۔ جنگ بالکل ختم ہو گئی سی یہودی وی جان دے سن کہ جرمن دی فوج ایس فیکٹری دی تلاش وچ سی جیویں ای اوہناں نے لوکاں نوں خیر باد آکھیاتے اوہناں لوکاں نے اوہنوں اک خط لکھیا۔ جیدے وچ اتحادی اوہناں لوکاں دی مدد کرن گے، ایس موقع تے شینڈرلز اور قطار روپڑا۔ تے آکھیا کہ میں ایس توں وی بوہتا کر سکد ہاں۔

ایہہ کار جیوی میری بد قسمت کاراے میں لیہوں کیوں رکھیا۔ دس لوک تے دولوک تے دولوک، میں کئے لوکاں نوں اپنے کول لیا سکد اسی، ایہہ ای سوال ساڈے مسیحاں نوں اے تے ایہہ ای میرا ذہن وی اے کہ میں وی اوس بندے دی طراں بوہت سارے لوکاں نوں جیڑے یسوع نوں کھہر رہے نہیں کھہر سکد ہاں۔ رُب ساڈی مدد کرے تے سانوں کھلا رہے کہ آسیں رُب دی مرضی دے مطابق چلے جہد کہ ساڈے کول سے وی اے تے جیڑے رُب دے رستے توں بھٹک جان دے نہیں تے مر گئے نہیں انجیل دی م، مدد نال اٹھا سکاں۔

ڈاکٹر رابرٹ ایل ایمنڈ ایم آئی سیس نظامیاتی تمہیا لوجی کے فلوریڈا وچ پروفیسر نہیں۔